

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD.ŞTİ.

Adres : Meşrutiyet Cad. No:29/17 06420 Y.Şehir / ANKARA **Y.M.M.** : Sakıp ŞEKER
Vergi Dairesi : Çankaya V.D. **Bağlı Olduğu Oda** : Ankara YMM Odası (861)
Vergi Kimlik No: 4960020316 **Sicil No** : 06102016
Tel : (312) 417 05 96-418 68 29-418 68 43 **Mühür No** : 898
Fax : (312) 417 66 73 **E-mail** : kanit@kanitymm.com.tr

SİRKÜLER NO : 2014/11

Ankara, 18.03.2014

FİRMA YÖNETİCİLERİ VE MUHASEBE BİRİMLERİNİN DİKKATİNE !

2014 Yılında Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketler Hakkında Açıklamalar

2014 yılında bağımsız denetime tabi olacak şirketlerin nitelikleri 2014/5973 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 14.03.2014 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır. hakkında Ayrıca, Kamu Gözetimi Kurumu tarafından bağımsız denetime tabi olacak şirketlerin tespitine ilişkin Uygulama Usul ve Esasları www.kgk.gov.tr adresinde yayımlanmıştır. Konuyla ilgili açıklamalarımız aşağıdaki gibidir.

I-BAĞIMSIZ DENETİME TABİ OLACAK ŞİRKETLER

A-Genel Olarak Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketler

Genel olarak bağımsız denetime tabi olacak şirketler tek başına veya bağlı ortaklıklar ve iştirakleriyle birlikte aşağıdaki üç ölçütten **2012 ve 2013 yılında en az ikisini** sağlayan şirketler 2014 yılında bağımsız denetime tabi olacaktır. Buna göre;

- Aktif toplamı **75.000.000-TL** ve üzeri,
- Yıllık net satış hasılatı **150.000.000-TL** ve üzeri,
- Çalışan sayısı **iki yüz elli** ve üzeri.

B-Herhangi Bir Ölçüte Tabi Olmaksızın Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketler

Herhangi bir ölçüte bağlı olmaksızın aşağıdaki şirketler bağımsız denetime tabi olacaktır.

(I) SAYILI LİSTE

1- Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca Sermaye Piyasası Kurulu düzenleme ve denetimine tabi şirketlerden:

- a) Yatırım kuruluşları,
- b) Kolektif yatırım kuruluşları,
- c) Portföy yönetim şirketleri,
- ç) İpotek finansmanı kuruluşları,
- d) Varlık kiralama şirketleri,

- e) Merkezi takas kuruluşları,
- f) Merkezi saklama kuruluşları,
- g) Veri depolama kuruluşları,
- ğ) Derecelendirme kuruluşları,
- h) Değerleme kuruluşları,
- ı) Sermaye piyasası araçları bir borsada ve/veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören anonim şirketler,
- i) Nitelikli yatırımcılara satılmak üzere pay hariç sermaye piyasası aracı ihraç eden anonim şirketler

2- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun düzenleme ve denetimine tabi şirketlerden;

- a) Bankalar,
- b) Derecelendirme kuruluşları,
- c) Finansal holding şirketleri,
- ç) Finansal kiralama şirketleri,
- d) Faktoring şirketleri,
- e) Finansman şirketleri,
- f) Varlık yönetim şirketleri,
- g) Finansal holding şirketleri üzerinde 5411 sayılı Kanunda tanımlandığı şekliyle nitelikli paya sahip olan şirketler.

3 - Sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri

4- Yetkili müesseseler (döviz büroları) (II) sayılı listede belirtilen ölçütlerin yarısı dikkate alınarak bunların en az ikisini karşılayanlar) ile Hazine Müsteşarlığı'nca Borsa İstanbul piyasalarında faaliyet göstermesine izin verilen; kıymetli madenler aracı kurumları, kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketler.

5- Elektrik Piyasası Kanunu, Petrol Piyasası Kanunu ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu uyarınca Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu düzenlemelerine ve denetimine tabi olarak enerji piyasasında faaliyet gösteren lisans sahibi tüzel kişiler, sertifika sahibi tüzel kişiler ile yetki belgesi sahibi şirketler. **Ancak aşağıdaki enerji işi ile uğraşan şirket ve/veya tüzel kişiler bağımsız denetim kapsamında değildir.**

- a) Elektrik piyasasında faaliyet gösteren Otoprodüktör lisansı sahibi tüzel kişiler.
- b) Elektrik piyasasında faaliyet gösteren veya gösterecek lisans sahiplerinden, aynı tüzel kişilik bünyesinde bir veya birden fazla tesiste elektrik enerjisi üreten ve toplam kurulu gücü 100 megavat (mekanik) ve **altında** olan Üretim veya Otoprodüktör Grubu lisansı sahibi tüzel kişiler.
- c) Elektrik piyasasında faaliyet gösteren Organize Sanayi Bölgesi (OSB) Üretim ve OSB Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler.

6- Ulusal Karasal Radyo ve Televizyon, Uydu ve Kablolu Televizyon ile Bölgesel Karasal Radyo ve Televizyon sahibi medya hizmet sağlayıcı sermaye şirketleri. **(II) sayılı listede belirtilen ölçütlerin üçte biri** dikkate alınarak bunların en az ikisini karşılayanlar).

7- Telgraf ve Telefon Kanunu, Telsiz Kanunu, Elektronik İmza Kanunu, Evrensel Hizmet Kanunu, Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu denetimine tabi olan anonim şirketler. **(II) sayılı listede belirtilen ölçütlerin yarısı** dikkate alınarak bunların en az ikisini karşılayanlar).

8- Devlet, il özel idareleri, belediye ve diğer kamu tüzel kişileri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, sendikalar, dernekler, vakıflar, kooperatifler ve bunların üst kuruluşlarının payı ve kontrol gücü olduğu şirketler; Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu hükümleri uyarınca anonim şirket halinde kurulan tarım ürünleri lisanslı depo şirketleri ile Umumi Mağazacılık Kanunu hükümleri uyarınca anonim şirket şeklinde kurulan mağazalar. **(II) sayılı listede belirtilen ölçütlerin yarısı** dikkate alınarak bunların en az ikisini karşılayanlar).

C-Bağımsız Denetime Tabi Diğer Şirketler

Bazı sınırlamalar dikkate alınarak bağımsız denetime tabi olacak şirketler aşağıda belirtilmiştir

(II) SAYILI LİSTE

1) Sermayesinin en az % 25'i kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, sendikalara, derneklere, vakıflara, kooperatiflere ve bunların üst kuruluşlarına doğrudan veya dolaylı olarak ait olan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.

a) Aktif toplamı **40.000.000 ve üzeri Türk Lirası.**

b) Yıllık net satış hasılatı **50.000.000 ve üzeri Türk Lirası.**

c) Çalışan sayısı **yüz yirmi beş ve üzeri.**

2) Yurt çapında günlük olarak gazete yayımlayan şirketlerden aşağıdaki üç ölçütten en az ikisini sağlayanlar.

a) Aktif toplamı **50.000.000 ve üzeri Türk Lirası.**

b) Yıllık net satış hasılatı **75.000.000 ve üzeri Türk Lirası.**

c) Çalışan sayısı **yüz yetmiş beş ve üzeri.**

3) Kaynak tahsisi içermeyen yetkilendirme sahibi şirketler ile çağrı merkezi şirketleri hariç olmak üzere, Elektronik İmza Kanunu, Elektronik Haberleşme Kanunu ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1525 inci maddesi kapsamında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu denetimine tabi olan şirketlerden aşağıdaki **üç ölçütten en az ikisini** sağlayanlar.

a) Aktif toplamı **75.000.000 ve üzeri Türk Lirası.**

b) Yıllık net satış hasılatı **100.000.000 ve üzeri Türk Lirası.**

c) Çalışan sayısı **iki yüz elli ve üzeri.**

4) Elektrik Piyasası Kanunu, Doğalgaz Piyasası Kanunu, Petrol Piyasası Kanunu ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu düzenlemelerine tabi olarak faaliyet gösteren lisans, sertifika veya yetki belgesi sahibi şirketlerden (4046 sayılı Kanun hükümlerine tabi kamu iktisadi teşebbüsleri hariç) aşağıdaki **üç ölçütten en az ikisini** sağlayanlar.

a) Aktif toplamı **75.000.000 ve üzeri Türk Lirası.**

b) Yıllık net satış hasılatı **100.000.000 ve üzeri Türk Lirası.**

c) Çalışan sayısı **iki yüz elli ve üzeri.**

5) Sermaye piyasası araçları bir borsada ve/veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem görmeyen ancak Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında halka açık sayılan şirketlerden aşağıdaki **üç ölçütten en az ikisini** sağlayanlar.

a) Aktif toplamı **15.000.000 ve üzeri Türk Lirası.**

b) Yıllık net satış hasılatı **20.000.000 ve üzeri Türk Lirası.**

c) Çalışan sayısı **elli ve üzeri.**

6) Gayri faal olan veya faaliyetleri geçici olarak durdurulan veya iptal edilmiş olan (gerekli ana sözleşme değişiklikleri ve benzeri prosedür işlemleri henüz gerçekleştirilmemiş olanlar dahil) iştirak ve şirketler hariç olmak üzere, Tasarruf Mevduatı ve Sigorta Fonunun (iştirakleri ile mülga 4389 sayılı Bankalar Kanunu ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu) kapsamında Fon tarafından denetimi ve yönetimi devralman şirketlerden aşağıdaki **üç ölçütten en az ikisini** sağlayanlar.

a) Aktif toplamı **yetmiş beş milyon ve üzeri Türk Lirası.**

b) Yıllık net satış hasılatı **yüz elli milyon ve üzeri Türk Lirası.**

c) Çalışan sayısı **iki yüz elli ve üzeri.**

7) Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında faaliyet gösteren kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile sermayesinin en az % 50'si belediyelere ait olan şirketlerden aşağıdaki **üç ölçütten en az ikisini** sağlayanlar.

a) Aktif toplamı **kırk milyon ve üzeri Türk Lirası.**

b) Yıllık net satış hasılatı **elli milyon ve üzeri Türk Lirası.**

c) Çalışan sayısı **yüz yirmi beş ve üzeri.**

II-Şirketin Bağımsız Denetime Tabi Olup Olmayacağına Tespitine İlişkin Açıklamalar

A- Bağımsız Denetime İlk Defa Girecek Şirketlerde Esas Alınacak Finansal Tablolar

Denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesinde, şirketler ile bu şirketlerin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerinin aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatı hesaplanırken vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan son iki hesap dönemine ilişkin bilanço ve gelir tablosu dikkate alınır. Denetim kapsamına girildikten sonra bağımsız denetimden geçen

finansal tablolar dikkate alınır. Yurtdışında bulunan bağlı ortaklık ve iştiraklerinin, varsa denetimden geçmiş uluslararası muhasebe standartlarına uygun finansal tabloları, olmaması halinde tabi oldukları mevzuat uyarınca hazırladıkları finansal tabloları dikkate alınır.

B-Aktif Toplamı ve Yıllık Net Satış Hasılatının Hesaplanması

Aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatının hesabında, yukarıda belirtilen finansal tablolar çerçevesinde, varsa şirketin bağlı ortaklıklarının ve iştiraklerinin aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatı da dikkate alınır.

Bağlı ortaklıkları veya iştirakleri bulunan şirketlerin aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatı tutarının hesabında aşağıdaki işlemler yapılır:

1)Aktif toplamının hesabında, şirketin kendi aktif toplamından, bağlı ortaklıklarının ve iştiraklerinin kayıtlı değerleri çıkarılır. Bulunan tutara, **bağlı ortaklıklarının aktif toplamının tamamı ve iştiraklerinin aktif toplamından kendi iştirak hissesi payına düşen kısmı** eklenir.

2)Yıllık net satış hasılatının hesabında, şirketin kendi yıllık net satış hasılatına **bağlı ortaklıklarının yıllık net satış hasılatının tamamı, iştiraklerinin yıllık net satış hasılatından kendi iştirak hissesi payına düşen kısmı** eklenir.

3)Grup içi işlemlerden doğan varlık, borç, gelir ve giderlerden, bağlı ortaklıklarla olanların tamamı, şirketin ve bağlı ortaklıkların doğrudan iştirakleriyle olanlarının ise hisselerine düşen payı elimine edilir. **Grup içi işlemlerin kısmen veya tamamen elimine edilmesi ihtiyaridir.**

Şirketlerin bağlı ortaklıkları aracılığıyla dolaylı olarak sahip oldukları bağlı ortaklıklar ve iştirakler de şirketin bağlı ortaklığı ve iştiraki olarak değerlendirilir.

Aktif toplamının ve yıllık net satış hasılatının hesabında, şirketin yurtdışındaki bağlı ortaklıklarının ve iştiraklerinin aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatı da dikkate alınır.

C-Çalışan Sayısının Hesaplanması

Şirketin çalışan sayısının belirlenmesinde, muhtasar beyannamede bildirilen aylık toplam çalışan sayısının yıllık ortalaması dikkate alınır. Söz konusu yıllık ortalama, aylar itibarıyla aylık çalışan sayılarının toplamının on ikiye bölünmesiyle elde edilir. Çıracılık ve mesleki eğitim sözleşmesi kapsamında şirkette mesleki eğitim gören çıraklar ve staj yapan öğrenciler çalışan sayısının hesabında dikkate alınmaz.

Ortalama çalışan sayısının belirlenmesinde, **ana ortaklığın ve bağlı ortaklıkların bu maddeye göre hesaplanan çalışan sayılarının toplamı dikkate alınır. İştiraklerin bu maddeye göre hesaplanan çalışan sayısı ise şirketin iştirakteki hissesi oranında dikkate alınır.**

Çalışan sayısının hesabında, şirketin kendisinin, bağlı ortaklıklarının ve iştiraklerinin yurtiçindeki ve yurtdışındaki çalışan sayıları da dikkate alınır.

D-Şirketin Bağımsız Denetime Tabi Olup Olmadığının Tespitinde İzlenecek Yöntem

Bakanlar Kurulu Kararına göre genel olarak şirketlerin denetime tabi olması, aşağıda belirtilen üç ölçütten ikisini **üst üste iki hesap dönemi** sağlaması gerekir. Birbirini takip eden hesap dönemlerinde sağlanan iki ölçütün aynı ölçütler olması şart değildir.

Aktif toplamı : 75 milyon TL ve üzeri
Yıllık net satış hasılatı : 150 milyon TL ve üzeri
Çalışan sayısı : 250 çalışan ve üzeri

Aşağıdaki tabloda örnek bir şirket için hesap dönemleri itibarıyla ölçütlerin sağlanması ve denetime tabi olma durumu gösterilmiştir:

Hesap Dönemleri	Bilanço aktif toplamı 750 milyon TL veya üzeri	Yıllık net satış hasılatı 150 milyon TL veya üzeri	Çalışan sayısı 250 veya üzeri midir?	Kriterlerden en az ikisini sağlıyor mu?	Denetime tabi midir?
1/1-31/12 2012	Evet	Hayır	Hayır	Sağlamıyor	Referans yıl
1/1-31/12 2013	Evet	Evet	Hayır	Sağlıyor	Referans yıl
1/1-31/12 2014	Evet	Hayır	Evet	Sağlıyor	Tabi değildir
1/1-31/12 2015	Hayır	Hayır	Evet	Sağlamıyor	Tabidir
1/1-31/12 2016	Hayır	Hayır	Evet	Sağlamıyor	Tabidir
1/1-31/12 2017	Evet	Hayır	Evet	Sağlıyor	Tabi değildir

E-Birden Fazla Takvim Yılına Sirayet Eden İnşaat Ve Onarma İşleri

Esas alınacak finansal tablolar ve aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatının hesaplanmasında birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işlerini üstlenen şirketler açısından aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatı aşağıdaki gibi tespit edilecektir.

1)Aktif toplamının hesabında, Tekdüzen Hesap Planında yer alan “170-177 Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri” hesapları dikkate alınmaz.

2)Yıllık net satış hasılatının hesabında, Tekdüzen Hesap Planında yer alan “350-358 Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakediş Bedelleri” hesaplarına sadece ilgili dönemde kaydedilen tutarlar yıllık net satış hasılatına eklenir.

3)İşin bitiminde Tekdüzen Hesap Planında yer alan 350-358 nolu hesaplardan ilgili dönem gelir tablosuna aktarılan kısımlar **yıllık net satış hasılatının hesabında dikkate alınmaz.**

F- Bağımsız Denetim Yapılacak Şirketlerde Esas Alınacak Finansal Tablolar

Denetime tabi olan şirketler, finansal tablolarını 6102 sayılı Kanun ve TMS’ye göre hazırlar. Bu şirketler daha sonraki hesap dönemlerinde denetim kapsamında olup olmadıklarını değerlendirirken, aktif toplamının ve yıllık net satış hasılatının hesabında 6102 sayılı Kanun ve TMS’ye göre hazırladıkları finansal tabloları dikkate alır. Bu durumda, bağlı ortaklık ve iştirak kavramları 6102 sayılı Kanun ve TMS’de ki anlamlarıyla dikkate alınır. Ölçütlerin belirlenmesinde bağlı ortaklıkların tam konsolidasyon yöntemine, iştiraklerin ise öz kaynak yöntemine göre konsolide edildikleri finansal tablolar kullanılacaktır.

III-Denetçinin Atanması ve Bağımsız Denetim Raporu Düzenlenmemesinin Sonuçları

A-Denetçinin Atanması

6102 sayılı TTK’nın 399. Maddesine göre denetçi, şirket genel kurulunca, topluluk denetçisi ise ana şirketin genel kurulunca seçilir. Genel kurullar faaliyet dönemini izleyen yılın üçüncü ayın sonuna kadar yapılması gerektiğinden denetçinin de bu sürede yani 31 Mart tarihine kadar yapılacak olan genel kurulda seçilmesi gerekir.

Faaliyet döneminin 4. Ayına (Nisan ayı sonuna) kadar denetçi seçilememişse, denetçi, yönetim kurulunun, her yönetim kurulu üyesinin veya her hangi bir pay sahibinin istemi üzerine şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesince atanır. Denetçinin her faaliyet dönemi ve her halde görevini yerine getireceği faaliyet dönemi bitmeden (hesap dönemi sonuna kadar) seçilmesi şarttır.

Seçilen veya mahkeme tarafından atanan denetçi, TTK'nın 399/1. Maddesine istinaden yönetim kurulu tarafından geciktirilmeksizin ticaret siciline tescil ettirilir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ve varsa şirket internet sitesinde ilan ettirilir.

B-Bağımsız Denetim Raporunun Düzenlenmemesinin Sonuçları

6102 Sayılı TTK'nın denetime ilişkin hükümlerine göre bağımsız denetim yaptırmamanın sonuçları aşağıda belirtilmiştir.

1) Denetime tabi olduğu hâlde, denetletirilmemiş finansal tablolar ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu, düzenlenmemiş hükmündedir (TTK Md. 397/2). Finansal tabloların düzenlenmemiş sayılması, bu tabloların genel kurul tarafından incelenmesi, tartışılması ve ibrası söz konusu olmaz.

2)Finansal tabloları bağımsız denetimden geçmeyen şirket kar dağıtamaz, sermaye artıramaz, sermaye azaltamaz, birleşme ve bölünme işlemi yapamaz.

3)Mali tablolar YMM ve SMMM'ler tarafından onaylanamaz. Onaylansa dahi bağımsız denetimden geçmediği belirtilerek onaylanabilir.

4)Denetçi seçilmemesinden doğacak zararlardan yönetim kurulu sorumlu olur.

5) TTK'nun 562. Maddesine göre anılan Kanunun 88. Maddesinde belirtilen muhasebe standartlarına uyulmaması ve finansal tabloların buna göre düzenlenmemesi halinde ilgililer hakkında 4.000.- TL (2014 yılı için 4.481.-TL) idari para cezası uygulanacağı belirtilmektedir.

6)Bağımsız denetime tabi şirketlere ait internet siteleri üzerinde bağımsız denetçinin duyurulmaması, Türk Ticaret Kanununun 562.maddesinin 12 bendi gereği *“1524 üncü maddede öngörülen internet sitesini oluşturmayan şirketlerin yönetim organı üyeleri, yüz günden üçyüz güne kadar adli para cezasıyla ve aynı madde uyarınca **internet sitesine konulması gereken içeriği usulüne uygun bir şekilde koymayan bu fıkrada sayılan failler yüz güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.**”* (Para cezası günlük 20 TL -100 TL olup 300 gün için 6.000 TL – 30.000 TL dir (TCK Md. 52/1-2).

Daha fazla bilgi için müşavirliğimize başvurunuz.

Saygılarımızla.

**KANIT YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK LTD.ŞTİ.**